

Lêerno.: 3/3/4/2/3
Verwysing: 20230412-3355

Omsendbrief: 0012/2023

Vervaldatum: Geen

Aan: Adjunk-direkteurs-generaal, Hoofdirekteure, Directeure (Hoofkantoor en distrikskantore), Adjunkdirekteure, Kringbestuurders, Hoofde: Inklusiewe Gespesialiseerde Leerder-opvoedingsondersteuning, Distriksamptenare, Prinsipale en Voorsitters van beheerliggame by openbare skole

Kort opsomming: *Algemene verstandhouding oor die veiligheidsprotokol vir die bestuur van geweld deur leerders en gemeenskapslede teen werknemers wat aan diens is.*

Onderwerp: Geweld deur leerders en gemeenskapslede teen werknemers wat aan diens is

1. Doel

Die doel van hierdie omsendbrief is vir die Wes-Kaapse Onderwysdepartement (WKOD) om die proses, wat gevvolg moet word vir voorvalle van geweld teen werknemers by skole, te formaliseer en om die verantwoordelikhede van rolspelers in ooreenstemming met tersaaklike wetgewing uiteen te sit.

2. Wetgewende raamwerk

- 2.1 Wet op die Indiensneming van Opvoeders, 1998 (Wet 76 van 1998), soos gewysig.
- 2.2 Omsendbrief 05 van 2017, gedateer 17 Februarie 2017, sit die rolle van die verskillende persone tydens voorvalle van geweld uiteen en meld dat voorvalle van geweld as 'n saak van dringendheid hanteer moet word.
- 2.3 Wet op Beroepsgesondheid en Veiligheid, 1993 (Wet 85 van 1993), maak voorsiening vir maatreëls om voorvalle van geweld te voorkom, selfs al is dit in sekere areas 'n uitdagende taak.
- 2.4 Ingevolge die Wet op Vergoeding vir Beroepsbeserings en -siektes, 1993 (Wet 130 van 1993), moet die werkewer beroepsbeserings en -siektes en die oorsake hiervan by die Departement van Indiensneming en Arbeid aanmeld.

2.5 WKOD-minuut 03 van 2009, gedateer 24 Februarie 2009, staaf dat amptelike dokumente vir besering aan diens binne sewe dae voltooi en aan die Direktoraat: Diensvoordele gestuur moet word.

3. **Toelighting**

3.1 Geweld in skole skend die reg op basiese onderwys en leer vir leerders. Geweld in skole het voorts 'n nadelige uitwerking op die veiligheid van opvoeders, werkers in die onderwyssektor en leerders, wat op sy beurt die gehalte van onderrig en leer, asook die welstand van almal in die skoolomgewing belemmer.

3.2 'n Institutionele omgewing, soos 'n skool, kan aan verskeie vorme van mishandeling deur leerders onderwerp word. Sodanige voorvalle van mishandeling het in die verlede nie so dikwels voorgekom nie, maar in onlangse jare het dit tot so 'n vlak geëskaleer dat dit toenemend verskeie bedreigings vir die fisiese veiligheid en selfs die lewens van werknemers en ander leerders inhoud.

3.3 Die voorkoms van geweld teen werknemers is aan die toeneem en lei tot lae moreel, wat doeltreffende onderrig en leer in gevaar stel.

4. **Algemeen**

4.1 Die aangehegte veiligheidsprotokol vir die bestuur van geweld deur leerders en gemeenskapslede teen werknemers wat aan diens is, sluit die volgende in:

- Die rol van die WKOD en ander rolspelers tydens voorvalle van geweld.
- Proses wat gevolg moet word tydens voorvalle van geweld deur leerders teen werknemers.
- Proses wat gevolg moet word tydens voorvalle van aanranding van werknemers deur lede van die gemeenskap.
- Toepaslike verlofmaatreëls vir werknemers wat slagoffers is van geweld in skole.
- Definisies van soorte mishandeling.

4.2 Hoofde van inrigtings en/of betrokke bestuurders moet alle personeel in kennis stel van die inhoud van hierdie omsendbrief en die aangehegte dokument: *Algemene Verstandhouding 1 van 2022: Veiligheidsprotokol vir die bestuur van geweld teen werknemers van die Wes-Kaapse Onderwysdepartement (WKOD)* wat aan diens is.

GETEKEN: B WALTERS

HOOF: ONDERWYS

DATUM: 2023-01-23